

มาตรฐานการปฏิบัติงาน (SOP)

ชื่อหน่วยงาน กองกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพ	คู่มือการปฏิบัติงานการขับเคลื่อนตัวชี้วัด
	ชื่อตัวชี้วัด ดัชนีพัฒนาการสมวัย

1. วัตถุประสงค์ (Objectives)

- 1.1 เพื่อสร้างเสริมให้เด็กปฐมวัยมีกิจกรรมทางกาย (การเล่น) ที่เพียงพอและเหมาะสมตามพัฒนาการ
- 1.2 เพื่อส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการสมวัยผ่านการเล่น
- 1.3 เพื่อวางแผนการดำเนินงานส่งเสริมกิจกรรมทางกายสำหรับเด็กปฐมวัย

2. ขอบเขต (Scope)

เอกสารฉบับนี้ ครอบคลุมขั้นตอนการปฏิบัติงานการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยผ่านการเล่น ตั้งแต่กำหนด ผู้รับผิดชอบ กรอบการดำเนินงาน จนถึงการควบคุม กำกับติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานตามภารกิจของกรมอนามัย ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบตัวชี้วัดพัฒนาการเด็กระดับประเทศ

3. คำจำกัดความ (Definition)

การขับเคลื่อนงาน หมายถึง การผลักดัน การกำกับติดตามการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการดำเนินงาน

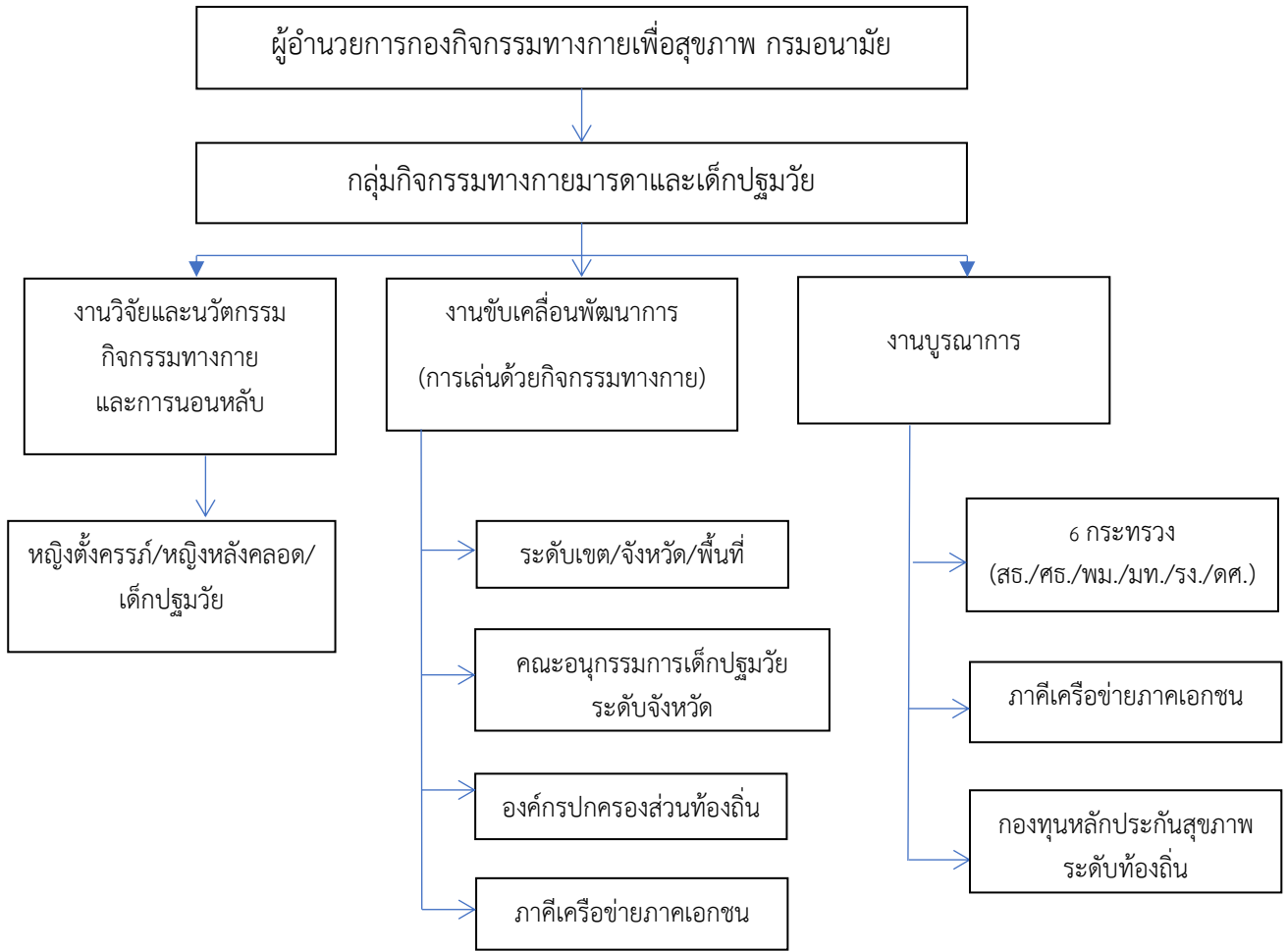
พัฒนาการเด็กปฐมวัย หมายถึง การเปลี่ยนแปลงด้านการทำงานที่ (Function) และวุฒิภาวะ (Maturation) ของอวัยวะระบบต่างๆ รวมทั้งตัวบุคคล ให้สามารถทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำสิ่งที่ยากสลับซับซ้อนมากขึ้น ตลอดจนการเพิ่มทักษะใหม่ๆ และความสามารถในการปรับตัวต่อสภาวะแวดล้อม หรือภาวะใหม่ในบริบทของครอบครัวและสังคม สำหรับบทบาทหน้าที่ของกรมอนามัยจะกำกับติดตามเด็กที่ได้รับการตรวจคัดกรองพัฒนาการ โดยใช้คู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (DSPM) และผลการตรวจคัดกรองผ่านครบ 5 ด้าน ได้แก่ กล้ามเนื้อมัดใหญ่ (GM) กล้ามเนื้อมัดเล็ก (FM) การใช้ภาษา (EL) การเข้าใจภาษา (RL) การช่วยเหลือตนเองและการเข้าสังคม (PS) โดยในการตรวจคัดกรองพัฒนาการครั้งแรก รวมกับเด็กที่พบพัฒนาการสงสัยล่าช้าและได้รับการติดตามให้ได้รับการกระตุ้นพัฒนาการ และประเมินซ้ำแล้วผลการประเมินผ่านครบ 5 ด้านภายใน 30 วัน

การเล่นด้วยกิจกรรมทางกาย หมายถึง กระบวนการกระตุ้นให้สมองสร้างเซลล์ประสาทและเส้นใยในช่วงที่เด็กอายุ 0 - 5 ปี ผ่านการเล่นด้วยกิจกรรมทางกาย ทั้งการเคลื่อนไหว ศิลปะ ดนตรี จากการสัมผัสของจริง และประสบการณ์ตรง นำไปสู่การมีพัฒนาการรอบด้าน ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ จิตใจ และสังคม เกิดเป็นทักษะการใช้ชีวิตในศตวรรษที่ 21 และเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาประเทศต่อไป

4. ความรับผิดชอบ (Responsibilities)

ตามโครงสร้างการบริหารจัดการของกองกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพ ผู้รับผิดชอบตัวชี้วัด “ดัชนีพัฒนาการสมวัย” อยู่ในกลุ่มงานกิจกรรมทางกายมารดาและเด็กปฐมวัย ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

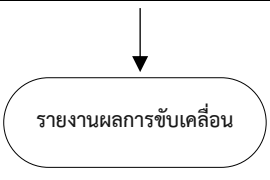
โครงสร้างการบริหารจัดการของกลุ่มกิจกรรมทางกายมารดาและเด็กปฐมวัย
 กองกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพ กรมอนามัย

5.1 ขั้นตอนการปฏิบัติ (Procedure)

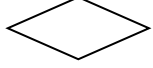
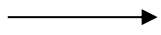

ลำดับ	ผังกระบวนการ	รายละเอียดงาน	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ	เอกสารที่เกี่ยวข้อง
1		1. (ร่วม) จัดทำแผนการขับเคลื่อนงานพัฒนาการเด็กปฐมวัย กรมอนามัย (ระดับ 3) โดยการเชื่อมโยงกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และแผนกระทรวงสาธารณสุข 2. จัดทำ template ตัวชี้วัดพัฒนาการเด็กส่งให้กองแผนงาน กรมอนามัย	ก.ค. 66 - ก.ย. 66	นางทับทิม ศรีวิไล นางสาวอารีรัตน์ บุตรษาแก้ว นายธวัชชัย ทองบ่อ	1. มีแผนการขับเคลื่อนงานพัฒนาการเด็กปฐมวัย (การขับเคลื่อนนโยบายเด็กไทยเล่นเปลี่ยนโลก) 2. template ตัวชี้วัดพัฒนาการเด็กปฐมวัย
2		1. ถ่ายทอดแผนการขับเคลื่อนงานพัฒนาการ (การขับเคลื่อนนโยบายเด็กไทยเล่นเปลี่ยนโลก) ให้แก่ ศอ.1-12 และ สถาบันสุขภาพฯเขตเมือง 2. ถ่ายทอดตัวชี้วัดพัฒนาการ ให้แก่ ศอ.1-12 และสถาบันสุขภาพฯเขตเมือง	ต.ค. 66	นางทับทิม ศรีวิไล นางสาวอารีรัตน์ บุตรษาแก้ว นายธวัชชัย ทองบ่อ	มีการประชุมชี้แจงแผนการขับเคลื่อนฯ รวมถึงการถ่ายทอดตัวชี้วัดพัฒนาการ (template)

ลำดับ	ฝั่งกระบวนการ	รายละเอียดงาน	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ	เอกสารที่เกี่ยวข้อง
3	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> การขับเคลื่อน แผนงาน </div>	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดประชุมพัฒนารูปแบบการเคลื่อนไหวกวศวกคูกักนันทนสงเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย 2. จัดงาน "มหกรรม Play Day" ครั้งที่ 5 <ol style="list-style-type: none"> 2.1 จัดประชุมเตรียมความพร้อมจัดงาน "มหกรรม Play Day" ครั้งที่ 5 2.2 จ้างจัดงาน "มหกรรม Play Day" ครั้งที่ 5 3. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพบุคลากรในการจัดโรงเรียนพ่อแม่ด้านส่งเสริมการเล่น 4. กำกับติดตามและหนุนเสริมการดำเนินงานในพื้นที่ <ol style="list-style-type: none"> 4.1 จัดประชุมคณะกรรมการเพื่อขับเคลื่อนการปฏิรูประบบบริหารและวิธีทำงาน Cluster ส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย 4.2 เยี่ยมเสริมพลังติดตามการดำเนินงานขับเคลื่อนนโยบายเด็กไทยเล่นเปลี่ยนโลก ปี 2567 	ต.ค. 65 - ก.ย. 66	คณะทำงาน	มีการรายงานผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนงานโครงการเข้าระบบ DOC
4	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> กำกับติดตามการดำเนินงานตามแผนการขับเคลื่อนงานพัฒนาการเด็ก </div>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประชุมติดตามผ่าน VDO Conferences 2. ประชุมติดตามผ่าน VDO Conferences สำหรับภาคีเครือข่ายภาคเอกชน <ol style="list-style-type: none"> 2.1 วิเคราะห์และสรุปปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน และหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกับศูนย์อนามัยที่ 1-12 และ สสม. 2.2 เยี่ยมเสริมพลังเพื่อติดตามการดำเนินงานในพื้นที่ 	ทุกไตรมาส	<ul style="list-style-type: none"> - กองกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพ - ศูนย์อนามัยที่ 1-12 - สสม. - ภาคีเครือข่ายภาคเอกชน 	มีผลการติดตาม <ul style="list-style-type: none"> - จำนวนสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยพื้นที่ต้นแบบ “เด็กไทยเล่นเปลี่ยนโลก” เข้าร่วมงานมหกรรม Play Day ครั้งที่ 5 - จำนวนบุคลากรที่ผ่านการพัฒนาศักยภาพการจัดโรงเรียนพ่อแม่ด้านส่งเสริมการเล่น - ผู้อำนวยการเล่น (Play worker) ระดับครอบครัว - ยกระดับพื้นที่ต้นแบบ “เด็กไทยเล่นเปลี่ยนโลก”สู่ระดับครอบครัว

ลำดับ	ผังกระบวนการ	รายละเอียดงาน	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ	เอกสารที่เกี่ยวข้อง
5		- จัดทำข้อมูลเสนอผู้บริหารใน หน่วยงาน/ Cluster สตรีและเด็ก ปฐมวัย	ไตรมาส 4	นางทับทิม ศรีวิไล นางสาวอารีรัตน์ บุตรษาแก้ว นายธวัชชัย ทองบ่อ	มีสรุปรายงานผลการ ขับเคลื่อนงาน พัฒนาการเด็ก (การขับเคลื่อน นโยบายเด็กไทยเล่น เปลี่ยนโลก)

หมายเหตุ

คำอธิบายสัญลักษณ์ผังขั้นตอน

	จุดเริ่มต้นหรือสิ้นสุดกระบวนการ
	กิจกรรมและการปฏิบัติงาน
	การตัดสินใจ
	ทิศทางหรือการเคลื่อนไหวของงาน
	จุดเชื่อมต่อระหว่างขั้นตอนหรือจุดเคลื่อนไหว ระหว่างหน้า (ถ้าไม่จบภายใน 1 หน้า)